

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o izobraževanju odraslih obsega:

- Zakon o izobraževanju odraslih – ZIO (Uradni list RS, št. 12/96 z dne 29. 2. 1996),
- Zakon o višjem strokovnem izobraževanju – ZVSI (Uradni list RS, št. 86/04 z dne 5. 8. 2004),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izobraževanju odraslih – ZIO-A (Uradni list RS, št. 69/06 z dne 3. 7. 2006),
- Zakon o izobraževanju odraslih – uradno prečiščeno besedilo – ZIO-UPB1 (Uradni list RS, št. 110/06 z dne 26. 10. 2006).

ZAKON O IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH (ZIO)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 3)
(delno prenehal veljati)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen **(vsebina zakona)**

Izobraževanje odraslih po tem zakonu obsega izobraževanje, izpopolnjevanje, usposabljanje in učenje oseb, ki so izpolnile osnovnošolsko obveznost in si želijo pridobiti, posodobiti, razširiti in poglobiti znanje, pa pri tem izobraževanju nimajo statusa učenca, dijaka ali študenta.

Izobraževanje odraslih po programih osnovnošolskega, poklicnega, srednjega strokovnega, gimnazijskega ter višjega strokovnega izobraževanja se ureja z zakoni, ki urejajo ta področja izobraževanja, in s tem zakonom.

Izobraževanje odraslih v visokem šolstvu se ureja z zakonom, ki ureja področje visokega šolstva.

2. člen **(načela)**

Izobraževanje odraslih temelji na naslednjih načelih:

- vseživljenjskost izobraževanja,
- dostopnost izobraževanja pod enakimi pogoji,
- svoboda in avtonomnost pri izbiri poti, vsebine, oblik, sredstev in metod izobraževanja,
- laičnost izobraževanja odraslih, ki se opravlja kot javna služba,
- strokovna in etična odgovornost izobraževalcev,
- spoštovanje osebnosti in dostojanstva vsakega udeleženca in
- v izobraževanju odraslih, ki daje javno veljavno izobrazbo, doseganje enakih standardov kot v izobraževanju mladine.

II. UDELEŽENCI IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH

3. člen (udeleženec izobraževanja)

Oseba, ki se vključi v izobraževalni program za odrasle, pridobi status udeleženca izobraževanja odraslih.

V izobraževanje po javno veljavnih izobraževalnih programih za odrasle se lahko vključijo odrasli, ki izpolnjujejo pogoje glede predhodne izobrazbe ali posebnih psihofizičnih sposobnosti, predpisanih za vključitev.

4. člen (pravice)

Udeleženci izobraževanja odraslih imajo pravico do strokovno organiziranega izobraževanja, do sodelovanja pri upravljanju organizacije, v kateri se izobražujejo, če je z aktom o njeni ustanovitvi tako določeno, pravico do izobraževalnega dopusta in druge pravice, določene z drugimi predpisi ali kolektivnimi pogodbami.

Udeleženci izobraževanja odraslih, ki se izobražujejo po javno veljavnih programih osnovnošolskega, poklicnega, srednjega in višjega strokovnega izobraževanja, imajo pravico do zdravstvenega varstva iz obveznega zdravstvenega zavarovanja v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, in pravico do drugih ugodnosti ter pravic (na primer: prevozi, štipendiranje, opravljanje začasnih ali občasnih del prek pooblaščne organizacije za posredovanje dela) v skladu s posebnimi predpisi, če niso v delovnem razmerju, prijavljeni kot brezposelne osebe ali se ne izobražujejo v skladu s predpisi o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti. Omenjene pravice je mogoče uveljavljati do dopolnjenega 27. leta starosti.

5. člen (prenehanje statusa)

Status udeleženca izobraževanja odraslih preneha, ko udeleženec uspešno konča izobraževanje ali z izpisom iz tega izobraževanja.

III. IZOBRAŽEVALNI PROGRAMI

6. člen (vsebina izobraževanja)

V izobraževanju odraslih si udeleženci izobraževanja odraslih pridobivajo posamezna znanja, spretnosti in veščine, lahko pa tudi javno veljavno izobrazbo.

7. člen (izobraževalni programi)

Udeleženci izobraževanja odraslih si pridobivajo znanja, spretnosti in veščine po posebnih izobraževalnih programih za odrasle in po delih izobraževalnih programov za mladino.

Programi iz prejšnjega odstavka so programi za zviševanje splošno izobraževalne in kulturne ravni prebivalstva, funkcionalno opismenjevanje, spopolnjevanje znanja za delo in poklic, za izobraževanje in usposabljanje brezposelnih, izobraževanje za demokracijo, učenje tujih jezikov, učenje slovenskega jezika za tujce, izobraževanje za kvaliteto življenja, izobraževanje za uveljavljanje posebnih pravic manjšin in odraslih s posebnimi potrebami in posebnih skupin ter drugo splošno izobraževanje odraslih.

Znanja, spretnosti in veščine, pridobljene po izobraževalnih programih za odrasle in drugih izobraževalnih programih, sprejetih po predpisih, ki ne urejajo področja vzgoje in izobraževanja, za katere je pristojni strokovni svet ugotovil enakovredni izobrazbeni standard, ali po delih izobraževalnih programov za mladino, po katerih se pridobi javno veljavna izobrazba, imajo javno veljavnost, ki se izkazuje z javno listino.

8. člen **(javno veljavna izobrazba)**

Javno veljavna izobrazba se pridobi po javno veljavnih izobraževalnih programih za odrasle.

Javno veljavna izobrazba se lahko pridobi tudi z ugotavljanjem in potrjevanjem znanja, z izpiti ali na podlagi javnih listin iz tretjega odstavka 7. člena tega zakona.

9. člen **(dokazovanje znanja z izpiti)**

Odrasli lahko z izpiti dokazujejo znanje, ne glede na način njegovega pridobivanja, pri državnem izpitnem centru.

Kadar se v primerih iz prejšnjega odstavka dokazuje znanje iz izobraževalnih programov, po katerih se pridobi javno veljavna izobrazba, oziroma njihovih delov, odloči o enakovrednosti standarda znanja, ki se ugotavlja in potrjuje z izpiti, pristojni strokovni svet, v drugih primerih pa Strokovni svet Republike Slovenije za izobraževanje odraslih.

10. člen **(izobraževalni programi)**

Javno veljavni izobraževalni program za odrasle ima splošni in posebni del:

1. Splošni del vsebuje:
 - ime programa,
 - obseg izobraževanja po programu in
 - pogoje za vključitev v izobraževanje, za napredovanje in dokončanje izobraževanja.
2. Posebni del vsebuje predmetne kataloge znanj in izpitne kataloge, v katerih se navedejo:
 - standardi in vsebine znanj, spretnosti in veščin,
 - oblike in načini preverjanja znanja,
 - znanja, ki se preverjajo,
 - minimalno število ur organiziranega izobraževalnega dela in obseg obveznih oblik izobraževalnega dela za udeležence izobraževanja,
 - znanja, ki jih morajo imeti izvajalci programa in
 - javna veljavnost znanj, spretnosti in veščin, ki se pridobijo z izobraževanjem po programu.

Obseg in vsebina izobraževalnih programov za odrasle na področju osnovnošolskega izobraževanja, nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja, srednjega

strokovnega in tehničnega izobraževanja, srednjega splošnega izobraževanja in višjega strokovnega izobraževanja se določita v skladu z zakoni, ki urejajo ta področja.

11. člen (objava)

Izobraževalni program za izobraževanje odraslih mora biti objavljen do razpisa za vpis.

IV. POGOJI ZA OPRAVLJANJE IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH

12. člen (opravljanje dejavnosti)

Izobraževanje odraslih opravljajo učitelji, predavatelji višjih strokovnih šol, organizatorji izobraževanja odraslih in drugi strokovni delavci v ljudskih univerzah, šolah oziroma njihovih enotah, specializiranih organizacijah za izobraževanje odraslih, in drugih organizacijah, ki so registrirane za izobraževanje odraslih (v nadaljnjem besedilu: organizacije za izobraževanje odraslih), v podjetniških izobraževalnih centrih in zasebniki, ki imajo status zasebnega učitelja.

Statusna vprašanja organizacij za izobraževanje odraslih in pogoji za strokovne delavce se urejajo v skladu z zakonom, ki ureja organizacijo vzgoje in izobraževanja, če s tem zakonom ni drugače določeno.

13. člen (pogoji za opravljanje dejavnosti)

Organizacije za izobraževanje odraslih, ki izvajajo izobraževalne programe, financirane iz javnih sredstev, morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima strokovni delavec, ki organizira izobraževanje, visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri, pedagoško-andragoško izobrazbo in strokovni izpit, predpisan za področje izobraževanja (v nadaljnjem besedilu: strokovni izpit),
- da ima zagotovljene učitelje in druge strokovne delavce, ki izpolnjujejo pogoje, predpisane za posamezna področja izobraževanja in
- da razpolaga s prostori in opremo, predpisano za izvedbo posameznega izobraževalnega programa.

Smer visokošolske izobrazbe in minimalne standarde prostorov in opreme, določi minister, pristojen za izobraževanje odraslih (v nadaljnjem besedilu: minister). V postopku prijave si mora minister pridobiti mnenje pristojnega strokovnega sveta.

14. člen (vpis v razvid)

Organizacije za izobraževanje odraslih, ki bodo izvajale javno veljavne programe ali programe, ki se financirajo iz javnih sredstev, lahko začnejo opravljati izobraževalno dejavnost po vpisu v razvid, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za izobraževanje odraslih.

V. JAVNE ORGANIZACIJE ZA IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

15. člen (ustanavljanje)

Javne organizacije za izobraževanje odraslih ustanovi lokalna skupnost, lahko pa tudi država.

Javna organizacija za izobraževanje odraslih se lahko ustanovi kot javni zavod ali organizira kot organizacijska enota vzgojnoizobraževalnega zavoda, zavoda ali druge pravne osebe.

Javna organizacija za izobraževanje odraslih se lahko ustanovi, če je izkazana potreba in zagotovljeno financiranje oziroma sofinanciranje programov, ki naj bi jih izvajala.

16. člen (direktor, ravnatelj, vodja enote)

Poslovodni organ in andragoški vodja organizacije za izobraževanje odraslih je direktor.

Javno organizacijo za izobraževanje odraslih, ki se organizira kot organizacijska enota, vodi ravnatelj ali vodja enote. Funkcijo ravnatelja lahko opravlja tudi pooblaščen osebna pravne osebe, v okviru katere se organizira organizacijska enota.

Direktor, pomočnik direktorja, ravnatelj oziroma vodja enote morajo imeti visokošolsko izobrazbo, pedagoško-andragoško izobrazbo, strokovni izpit in najmanj pet let delovnih izkušenj, od tega najmanj tri leta v izobraževanju odraslih.

17. člen (strokovni organi)

Strokovni organi v javni organizaciji za izobraževanje odraslih so:

- andragoški zbor,
- strokovni aktiv in
- vodja izobraževalnega področja.

18. člen (andragoški zbor)

Andragoški zbor sestavljajo strokovni delavci in učitelji javnega zavoda za izobraževanje odraslih, ki izvajajo izobraževalne programe za odrasle.

Andragoški zbor:

- obravnava in odloča o strokovnih vprašanjih, povezanih z izobraževalnim delom,
- daje mnenje o letnem delovnem načrtu,
- odloča o posodobitvah izobraževalnega dela,
- daje mnenje o imenovanju direktorja, ravnatelja oziroma vodje enote,
- daje pobude za napredovanje strokovnih delavcev in mnenje o predlogih poslovnega organa in
- opravlja druge naloge v skladu z zakonom.

19. člen (strokovni aktiv)

Strokovni aktiv sestavljajo strokovni delavci - organizatorji izobraževanja in učitelji na posameznem izobraževalnem področju.

Strokovni aktiv obravnava problematiko posameznega izobraževalnega področja, usklajuje merila za preverjanje in ocenjevanje znanja udeležencev ter za evalvacijo izobraževalnega in drugega dela, daje andragoškemu zboru predloge za izboljšanje izobraževalnega dela, obravnava pripombe udeležencev izobraževanja ter opravlja druge strokovne naloge, določene z letnim delovnim načrtom.

20. člen (vodja izobraževalnega področja)

Vodja izobraževalnega področja vodi delo strokovnega aktiva, načrtuje in organizira izobraževanje, analizira izobraževalno delo in njegove rezultate, spremlja napredovanje udeležencev izobraževanja, opravlja in organizira svetovalno delo in opravlja druge naloge, določene z letnim delovnim načrtom.

21. člen (zveza organizacij za izobraževanje odraslih)

Organizacije za izobraževanje odraslih, ki izvajajo izobraževalne programe, ki se financirajo iz javnih sredstev, se za uresničevanje skupnih nalog pri razvoju in pospeševanju izobraževanja odraslih, ki je v javnem interesu, za medsebojno usklajevanje in sodelovanje ter za sodelovanje z drugimi organizacijami, strokovnimi in upravnimi organi, lahko združujejo v zveze.

VI. NACIONALNI PROGRAM IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH

22. člen (nacionalni program)

Javni interes v izobraževanju odraslih se določi z nacionalnim programom, ki ga sprejme Državni zbor na predlog Vlade Republike Slovenije.

Pred določitvijo predloga nacionalnega programa iz prejšnjega odstavka tega člena si mora vlada pridobiti mnenje Strokovnega sveta Republike Slovenije za izobraževanje odraslih.

23. člen (vsebina)

- Nacionalni program za izobraževanje odraslih:
- opredeli cilje izobraževanja odraslih,
 - določi prednostna področja izobraževanja odraslih,
 - opredeli dejavnosti, potrebne za izvajanje izobraževanja odraslih in
 - določi globalni obseg javnih sredstev.

VII. LETNI PROGRAM IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH

24. člen (letni program)

Izvajanje nacionalnega programa se določi z letnim programom, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije.

Letni program določa izobraževalne programe, ki se financirajo iz javnih sredstev, obseg in vrsto dejavnosti, potrebnih za njegovo uresničevanje, obseg sredstev, ki se zagotovijo v državnem proračunu, in ministrstva, pristojna za izvedbo programa (v nadaljnjem besedilu: pristojna ministrstva).

Pred sprejemom letnega programa iz prejšnjega odstavka tega člena si mora vlada pridobiti mnenje Stokovnega sveta Republike Slovenije za izobraževanje odraslih.

Med izobraževalne programe in dejavnosti iz drugega odstavka tega člena spadajo:

- izobraževalni programi osnovnošolskega izobraževanja za odrasle, ki niso zaključili tega izobraževanja, izobraževalni programi za pridobitev prvega poklica za odrasle, ki so zaključili samo osnovnošolsko izobraževanje, program desetega leta, ki obsega enoletno dopolnjevanje osnovnošolske izobrazbe za odrasle, ki ne nadaljujejo izobraževanja, in izobraževalni programi iz drugega odstavka 7. člena tega zakona in
- infrastrukturne dejavnosti v izobraževanju odraslih, ki obsegajo raziskovalno, razvojno in svetovalno delo, razvoj in vzdrževanje informacijskega sistema, publicistično dejavnost, pripravo in spremljanje standardov in normativov, mednarodno sodelovanje, razvoj javne službe, izpopolnjevanje in usposabljanje andragoških delavcev in druge naloge, pomembne za razvoj dejavnosti izobraževanja odraslih.

Letne programe lahko sprejmejo tudi lokalne skupnosti.

25. člen (izvajalci)

Izobraževalne programe iz prejšnjega člena tega zakona izvajajo javne in druge organizacije za izobraževanje odraslih.

Izobraževalne programe za pridobitev prvega poklica izvajajo šole, lahko pa tudi javne in druge organizacije za izobraževanje odraslih, če izpolnjujejo pogoje, predpisane za izvajanje teh programov.

Infrastrukturne dejavnosti, določene z letnim programom, izvajajo raziskovalno-razvojne organizacije za izobraževanje odraslih, visokošolski zavodi in druge organizacije ali posamezniki, ki izpolnjujejo predpisane pogoje.

26. člen (izvajanje letnega programa)

Izvajanje letnega programa omogočajo pristojna ministrstva oziroma skladi. V ta namen:

- odločajo o razmestitvi programov,
- objavljajo javne razpise za izvajanje letnih programov in sklepajo pogodbe,
- spremljajo izvajanje letnega programa in sprejemajo ukrepe, ki so potrebni za njegovo izvajanje,
- dodeljujejo sredstva za financiranje izobraževalnih programov in infrastrukturnih dejavnosti in

- opravljajo druge naloge, določene z letnim programom.

27. člen (razmestitev programov)

Pri razmestitvi programov iz prejšnjega člena se upoštevata zlasti načeli racionalne izrabe izobraževalnih zmogljivosti ter krajevne bližine in dostopnosti izobraževanja.

VIII. FINANCIRANJE

28. člen (viri)

Sredstva za izvajanje letnega programa se zagotavljajo iz državnega proračuna, lahko pa tudi iz sredstev lokalnih skupnosti (v nadaljnjem besedilu: javna sredstva), in drugih virov.

a) Državni proračun

29. člen (obseg sredstev)

Iz državnega proračuna se v skladu z normativi in standardi ter obsegom izobraževanja zagotavljajo sredstva:

- za investicije v javne organizacije za izobraževanje odraslih, katerih ustanoviteljica je država,
- za materialne stroške ter za investicijsko vzdrževanje in obnovo nepremičnin in opreme v javnih organizacijah za izobraževanje odraslih, katerih ustanoviteljica je država,
- javnim organizacijam za izobraževanje odraslih za plače s prispevki in davki za andragoške in druge strokovne delavce organizatorje izobraževanja, na podlagi sistemizacije in zasedbe delovnih mest v skladu z zakonom ter kolektivno pogodbo, odvisno od obsega izobraževanja po izobraževalnih programih, določenih z letnimi programi izobraževanja odraslih,
- za kritje stroškov za izvajanje izobraževalnih programov, ki obsegajo sredstva za plače, avtorske honorarje in materialne stroške za izvedbo programov oziroma dela teh stroškov, kadar za posamezne izobraževalne programe ni zagotovljeno financiranje iz javnih sredstev v celoti, in za izobraževalne programe, ki se sofinancirajo najmanj do tretjine iz drugih virov,
- za opravljanje infrastrukturnih dejavnosti, ki obsegajo sredstva za plače, avtorske honorarje in materialne stroške in
- za druge namene, določene z letnim programom.

b) Sredstva lokalne skupnosti

30. člen (obseg sredstev)

Iz sredstev lokalnih skupnosti se zagotavljajo sredstva:

- za investicije v organizacije za izobraževanje odraslih, katerih ustanoviteljica je lokalna skupnost,
- za kritje neprogramskih stalnih stroškov organizacijam za izobraževanje odraslih, katerih ustanoviteljica je lokalna skupnost, in ki obsegajo najmanj materialne stroške za obratovanje in investicijsko vzdrževanje, odvisno od obsega izobraževanja in
- za izvedbo programov, določenih z letnim programom izobraževanja odraslih, ki ga sprejme lokalna skupnost.

31. člen (standardi in normativi)

Standarde in normative iz 29. člena tega zakona določi minister. V postopku priprave si minister pridobi mnenje pristojnega strokovnega sveta.

32. člen (javni razpis)

Izvajalce letnega programa izberejo pristojna ministrstva na podlagi javnega razpisa.

Za izvedbo izobraževalnega programa za odrasle se lahko iz državnega proračuna dodelijo sredstva organizaciji za izobraževanje odraslih, če le ta izkaže, da ima vsaj eno tretjino sredstev, potrebnih za izvedbo programa, zagotovljeno iz drugih virov.

Določba prejšnjega odstavka ne velja za financiranje izobraževalnih programov osnovnošolskega izobraževanja in izobraževalnih programov, za katere je z letnim programom tako določeno.

33. člen (pogodba)

Z izvajalcem letnega programa pristojno ministrstvo sklene pogodbo.

S pogodbo o izvedbi izobraževalnih programov se določijo:

- vrste in število izobraževalnih programov in število udeležencev oziroma oddelkov in izobraževalnih skupin,
- število učiteljev in drugih strokovnih delavcev, potrebnih za izvedbo programa,
- višina sredstev, ki se zagotavljajo iz državnega proračuna in dinamika zagotavljanja,
- način spremljanja izpolnjevanja pogodbenih obveznosti in
- druge medsebojne pravice in obveznosti.

S pogodbo o zagotavljanju izobraževalne infrastrukture se določijo:

- obseg storitev izobraževalne infrastrukture in način njene uporabe,
- obseg sredstev, ki se zagotavljajo iz republiškega proračuna,
- spremljanje uresničevanja pogodbenih obveznosti in
- druge medsebojne pravice in obveznosti.

S pogodbo za pripravo razvojnega projekta pa tudi:

- vsebina in obseg naloge oziroma projekta,
- čas izdelave,
- pričakovani rezultati,
- obseg sredstev, ki se zagotovijo iz državnega proračuna in
- druge medsebojne pravice in obveznosti.

34. člen (prispevki udeležencev izobraževanja)

Za izobraževanje odraslih, ki se v celoti financira iz javnih sredstev, organizacija za izobraževanje odraslih ne more zahtevati od udeležencev izobraževanja njihovega prispevka za kritje stroškov tega izobraževanja.

Za izobraževanje odraslih, ki se sofinancira iz javnih sredstev, se prispevki udeležencev znižajo za sorazmerni delež.

35. člen (podzakonski predpis)

Način in postopke javnega razpisa in izbora izvajalcev, financiranje, sofinanciranje oziroma subvencioniranje in spremljanje izvajanja izobraževalnih programov in infrastrukturnih dejavnosti podrobneje določi minister.

IX. SKLADI

36. člen (skladi)

Za financiranje letnega programa lahko država ustanovi sklad za izobraževanje odraslih (v nadaljnjem besedilu: sklad).

Akt o ustanovitvi sklada določi vire, način in pogoje pridobivanja sredstev za uresničevanje namena, za katerega je sklad ustanovljen.

Na sklad se prenesejo sredstva za financiranje izobraževalnih programov iz državnega proračuna. V sklad se lahko združujejo tudi sredstva iz drugih virov.

Javna sredstva se skladu zagotavljajo v skladu z normativi in standardi, ki jih določi minister.

Sklade lahko ustanovijo tudi lokalne skupnosti in druge pravne in fizične osebe.

37. člen (upravni odbor)

Poslovanje sklada iz prvega odstavka prejšnjega člena vodi upravni odbor, ki ga sestavlja deset članov. Člane imenuje vlada na predlog ministra, pristojnega za izobraževanje odraslih. V upravni odbor se imenujejo predstavniki ministrstev, delodajalcev, sindikatov in strokovne javnosti.

Način upravljanja skladov iz petega odstavka prejšnjega člena določijo ustanovitelji z ustanovitvenim aktom.

38. člen (status sklada)

Sklad je pravna oseba javnega prava.

Sklad posluje v skladu z zakoni in drugimi predpisi, ki veljajo za javne zavode.

S statutom sklada se podrobneje določijo organizacija, naloge, način odločanja in druga vprašanja, pomembna za opravljanje dejavnosti in poslovanje javnega sklada.

39. člen (namenska poraba sredstev)

Sredstva sklada se lahko uporabljajo le za namene, za katere je bil sklad ustanovljen.

40. člen (poročilo)

Sklad mora vsako leto do konca februarja predložiti ustanovitelju poročilo o svojem delu v preteklem letu.

41. člen (nadzor)

Revizijo in nadzor nad skladi opravlja računsko sodišče.

X. ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA

42. člen (letni delovni načrt)

V organizacijah za izobraževanje odraslih, ki izvajajo javno veljavne izobraževalne programe in programe, ki so financirani, sofinancirani ali subvencionirani iz javnih sredstev, se izvaja izobraževalno delo po letnem delovnem načrtu, ki vsebuje:

- predviden obseg in razporeditev izobraževalnega in drugega dela v posameznem letu,
- roke za opravljanje izpitov,
- delo poslovnega organa in strokovnih organov,
- sodelovanje z drugimi organizacijami za izobraževanje odraslih, s šolami, društvi in združenji ter
- druge naloge.

43. člen

Organizacije iz prejšnjega člena morajo v posebni publikaciji predstaviti izobraževalne programe, ki jih izvajajo, ter svojo organizacijo dela. Te organizacije vodijo tudi kroniko o svojem delu.

44. člen (vpis)

V izobraževanje po izobraževalnih programih, določenih z letnim programom, se odrasli vključujejo na podlagi javnega razpisa.

- Z razpisom se objavijo:
- pogoji za vpis v skladu s tem zakonom, izobraževalnim programom in pravili organizacije za izobraževanje odraslih,
 - število prostih vpisnih mest,
 - način in pogoji izvedbe izobraževanja ter pogoji za uspešno dokončanje izobraževanja,
 - javna veljavnost izobraževalnega programa in
 - višina prispevka na posameznega odraslega udeleženca izobraževanja, če izobraževanje ni v celoti financirano iz javnih sredstev oziroma je le sofinancirano ali subvencionirano.

Razpis iz prejšnjega odstavka mora biti objavljen najkasneje en mesec pred začetkom izobraževanja.

Podrobnejše določbe o vpisu in izvedbi razpisa določi minister.

45. člen (omejitev vpisa)

Če se na razpis prijavi več kandidatov, kot jih je v izobraževalni program mogoče vpisati, se pri izbiri kandidatov upošteva stopnja izpolnjevanja pogojev, pomembnih za izobraževanje, v katerega se vključujejo in ki so določeni v razpisu za vpis.

46. člen (vpis po pogodbi)

Odrasli se lahko v izobraževalne programe, ki se ne financirajo, subvencionirajo ali sofinancirajo iz javnih sredstev, vključujejo tudi na podlagi pogodbe, ki jo sklenejo z izobraževalno organizacijo za odrasle.

47. člen (druge posebnosti organizacije izobraževanja)

Časovna razporeditev izobraževanja v šolskem oziroma študijskem letu in izobraževalno delo v posameznem dnevu in tednu se v izobraževanju odraslih lahko razporeja drugače, kot je to sicer določeno s šolskim koledarjem.

Izobraževalna organizacija mora najmanj dvakrat letno objaviti roke za izpite iz izobraževalnih programov, ki jih izvaja.

Značilnostim, potrebam in možnostim udeležencev izobraževanja odraslih se prilagajajo tudi trajanje izobraževanja, zaporedje pouka posameznih predmetov ali predmetnih področij, načini in oblike preverjanja in ocenjevanja znanja in njihovo napredovanje.

XI. DRŽAVNI IZPITNI CENTER

48. člen (pristojnosti)

Državni izpitni center:

1. pripravlja kataloge in standarde znanj, spretnosti in veščin, katerih obvladovanje je pogoj za pridobitev javne listine;
2. organizira preizkuse znanja in v ta namen:
 - oblikuje izpitne komisije za posamezna izobraževalna področja in organizira usposabljanje njihovih članov,
 - razpisuje roke, kraj in pogoje za preizkuse znanja ter vodi evidenco o teh preizkusih in
 - izdaja listine o uspešno opravljenih preizkusih znanja;
3. skrbi za vključevanje in povezovanje sistema pridobivanja javno priznane izobrazbe oziroma posameznih znanj v mednarodne certifikatne sisteme in za usklajevanje izobrazbenih standardov s standardi teh sistemov.

49. člen (podzakonski predpis)

Način vodenja evidence, obliko in vsebino listin o preizkusih znanja podrobneje določi minister, pristojen za izobraževanje odraslih.

XII. EVIDENCE IN DOKUMENTACIJA TER VARSTVO OSEBNIH PODATKOV

50. člen (uporaba predpisov o varstvu osebnih podatkov)

Organizacije za izobraževanje odraslih zbirajo, obdelujejo, shranjujejo, posredujejo in uporabljajo podatke, vsebovane v zbirkah podatkov, ki jih vodijo v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov, če s tem zakonom ni določeno drugače.

51. člen (vrsta zbirk)

Organizacije za izobraževanje odraslih vodijo naslednje zbirke podatkov:

1. zbirko podatkov o udeležencih izobraževanja;
2. zbirko podatkov o napredovanju udeležencev izobraževanja, izdanih spričevalih in drugih listinah.

Zbirka podatkov iz 1. točke prejšnjega odstavka obsega podatke o udeležencu izobraževanja: ime in priimek, spol, datum, kraj in državo rojstva, prebivališče in državljanstvo ter telefonsko številko, na katero je mogoče posredovati nujna sporočila.

Zbirka podatkov iz 2. točke prvega odstavka tega člena obsega poleg podatkov iz prejšnjega odstavka še podatke o napredovanju posameznega udeleženca izobraževanja in o izdanih spričevalih in drugih listinah.

Evidence iz tega člena se hranijo trajno.

52. člen (način zbiranja podatkov)

Podatki iz prejšnjega člena se zbirajo neposredno od posameznikov, na katere se podatki nanašajo.

53. člen (namen in uporaba zbirk podatkov)

Osebni podatki udeležencev izobraževanja iz zbirk podatkov iz 51. člena se zbirajo, obdelujejo, shranjujejo in uporabljajo za potrebe izobraževalnega dela in posredujejo pristojnim ministrstvom za izvajanje z zakonom določenih nalog.

Za potrebe znanstvenoraziskovalnega dela in pri izdelavi statističnih analiz se smejo osebni podatki uporabljati in objavljati tako, da identiteta udeleženca izobraževanja ni razvidna.

54. člen (dokumentacija)

Organizacije za izobraževanje odraslih vodijo naslednjo dokumentacijo:

- evidenco o opravljenih učnih obveznostih,
- zapisnike izpitov,
- zapisnike sej izpitnih odborov in
- javne listine.

55. člen (podzakonski predpis)

Podrobnejša navodila o načinu zbiranja podatkov, o strokovnih delavcih organizacije za izobraževanje odraslih, ki so pooblaščen za uporabo podatkov, vsebovanih v posameznih zbirkah, o načinu evidentiranja uporabe in posredovanja osebnih podatkov in o načinu njihovega uničenja po poteku roka uporabe, druge postopke in ukrepe zavarovanja podatkov predpiše minister.

XIII. KAZENSKÉ DOLOČBE

56. člen (prekrški in kazni za prekrške)

Z globo od 500.000 do 2.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki izobražuje po javno veljavnih izobraževalnih programih za odrasle, čeprav ni vpisana v razvid v skladu z zakonom.

Z globo od 250.000 do 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka odgovorna oseba pravne osebe.

Z globo od 250.000 do 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki izvaja javno veljavni izobraževalni program za odrasle, če:

- izobraževalno delo opravljajo strokovni delavci, ki ne izpolnjujejo pogojev, določenih z zakonom in drugimi predpisi,
- se izobraževalno delo ne izvaja v obsegu, določenem z izobraževalnim programom,
- troši javna sredstva v nasprotju s pogodbo iz 33. člena tega zakona,
- terja od udeležencev izobraževanja njihov prispevek za kritje stroškov izobraževanja v nasprotju z določbami 34. člena tega zakona,
- ne zagotovi priprave letnega delovnega načrta organizacije za izobraževanje odraslih in če dela ne organizira v skladu s tem načrtom,
- vpisuje odrasle v nasprotju z določbami tega zakona o vpisu v izobraževanje odraslih,

- ne vodi dokumentacije in evidenc v skladu z določbami tega zakona.

Z globo od 50.000 do 300.000 tolarjev se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka odgovorna oseba pravne osebe.

XIV. NADZOR

57. člen (nadzor)

Nadzor v izobraževanju odraslih se opravlja v skladu z zakonom, ki ureja šolsko inšpekcijo.

Zakon o izobraževanju odraslih – ZIO (Uradni list RS, št. [12/96](#)) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»XV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

58. člen (strokovni delavci)

Strokovni delavec, ki ob uveljavitvi tega zakona ne izpolnjuje s tem zakonom predpisanih pogojev o izobrazbi, lahko še naprej opravlja delo v izobraževanju odraslih, če si v petih letih po njegovi uveljavitvi pridobi predpisano izobrazbo.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka tega člena, lahko delavec, ki ima za eno stopnjo nižjo izobrazbo, kot je predpisana s tem zakonom, pa ob uveljavitvi tega zakona opravlja delo delavca v vzgoji in izobraževanju že najmanj 20 let, še naprej opravlja delo v izobraževanju odraslih.

Strokovni delavec, ki si do uveljavitve tega zakona ni pridobil pedagoško-andragoške izobrazbe ali opravil strokovnega izpita, lahko še naprej opravlja delo v izobraževanju odraslih, če si v dveh letih pridobi pedagoško-andragoško izobrazbo oziroma opravi strokovni izpit.

59. člen

Ne glede na določbo tretjega odstavka 16. člena tega zakona je lahko do 1. 9. 2000 imenovan za direktorja, pomočnika direktorja, ravnatelja oziroma vodjo enote tudi, kdor ne izpolnjuje s tem zakonom določenih pogojev o izobrazbi.

Kdor je imenovan za direktorja, pomočnika direktorja, ravnatelja oziroma vodjo enote v skladu s prejšnjim odstavkom, si mora pridobiti z zakonom zahtevano izobrazbo najkasneje do 1. 9. 2002.

Direktorjem, pomočnikom direktorjev, ravnateljem oziroma vodjem enot, ki ne opravijo obveznosti v roku iz prejšnjega odstavka, preneha mandat na podlagi zakona.

60. člen
(podzakonski predpisi)

Minister izda podzakonske predpise iz tega zakona v enem letu po njegovi uveljavitvi.

61. člen
(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o višjem strokovnem izobraževanju – ZVSI (Uradni list RS, št. [86/04](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»70. člen
(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o izobraževanju odraslih – ZIO-A (Uradni list RS, št. [69/06](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»3. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, 1. člen pa se začne uporabljati 1. septembra 2006.«.